

**Силабус
вибіркового компоненту ВК**

Науково-технічний переклад

Назва дисципліни:	Науково-технічний переклад
Рівень вищої освіти:	перший
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/enrol/index.php?id=5154
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю:	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра іноземних мов
Мова викладання:	українська, англійська (окремі компоненти)
Керівник курсу:	Понікаровська Світлана Володимирівна, старший викладач
Контактний телефон:	(057) 707-37-21
E-mail:	ponikarovska@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Мета курсу – ознайомлення студентів із загальнотеоретичними та методологічними питаннями перекладу, засобами правильного (адекватного) перекладу різних мовленнєвих одиниць і явищ англійської мови українською та англійською мовами, лексико-граматичними, семантичними, а також стильовими аспектами перекладу, формування комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної та професійної компетенції шляхом залучення до виконання професійно-орієнтованих завдань, формування інтерактивних навичок і вмінь письмового й усного науково-технічного перекладу з англійської мови на українську та навпаки

Предмет: граматичний, лексичний та прагматичний компоненти іноземної мови.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- вивчення вимог до перекладу наукової і технічної літератури;
- знайомство студентів з видами технічного перекладу;
- формування навичок і умінь оглядового, інформативного та поглибленого читання та перекладу автентичних загальнонаукових текстів;
- розвиток навичок усного перекладу англійською мовою за загальнонауковою тематикою;
- аналіз наукової і технічної літератури в британському та американському варіантах англійської мови.

Передумови для вивчення дисципліни:

для успішного оволодіння дисципліною студенти повинні оперувати знаннями, навичками та вміннями, отриманими у ході вивчення курсів: Історія та культура України, Українська мова (за професійним спрямуванням), Філософія, Іноземна мова.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

Результати навчання:

Вільно спілкуватися з професійних питань з фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно і письмово, використовувати їх для організації ефективної комунікації.

Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати і систематизувати.

Співпрацювати з колегами, представниками інших культур і релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин
		очна
1	2	3
1	ПР Різновиди стилів мовлення. Науково-технічний стиль.	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Сільське господарство»	6
2	ПР Лексичні аспекти перекладу науково-технічних текстів, переклад за допомогою транслітерації і транскрипції; переклад за допомогою калькування; описовий переклад; використання у перекладі приміток і пояснень; трансплантація (іншомовні вкраплення); роль контексту.	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Біологія»	6
3	ПР Переклад термінів: переклад із використанням лексичного еквіваленту; переклад шляхом вибору одного з можливих лексичних варіантів, переклад інтернаціональних слів, хибні друзі перекладача.	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Комп'ютерні науки»	6

4	ПР Неологізми та способи їхнього перекладу: запозичення з інших мов; розширення або переосмислення значення; вокабулізація словосполучень; «гібридизація» слів; конверсія, атрибутивне використання імен; похідні слова.	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Будівництво»	6
5	ПР Скорочення і способи їхнього перекладу: скорочення-запозичення; "усічені" слова, аббревіатури та акроніми.	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Екологія»	6
6	ПР Трансформації при перекладі: перестановки; додавання; опущення; заміни.	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Економіка»	6
7	ПР Переклад фахової термінології у науково-технічних текстах	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Машинобудівництво»	6
8	ПР Переклад науково-технічної документації. Переклад технічної документації (стандартів, паспортів, формулярів, технічних описів, інструкцій)	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Соціологія»	6
9	ПР Переклад товаросупровідної документації (накладних, пакувальних талонів, ліцензій, сертифікатів, митних декларацій)	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Медицина»	6

10	ПР Переклад проектної документації (проектів, розрахунків, креслень); матеріалів рекламного спрямування (реklamних оголошень, фірмових каталогів, буклетів, проспектів).	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Теорія ігор»	6
11	ПР Особливості перекладу патентів.	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Історія»	6
12	ПР Класифікація назв та їхні особливості. Особливості перекладу назв.	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Промислова безпека»	6
13	ПР Особливості перекладу окремих груп назв: а) навчальних закладів, факультетів, кафедр, лабораторій, б) журналів, наукових і технічних установ; в) підприємств і громадських наукових і технічних організацій. г) географічних назв і загального елементу у складі назв.	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Транспорт»	6
14	ПР Переклад фірмових назв. Переклад антропонімів та ініціалів імен. Переклад назв книг і заголовків статей.	2
	СР 1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Політологія»	6
15	ПР Переклад поштової адреси, абревіатур, скорочень, умовних позначок. Переклад запозичених слів і виразів.	2
	СР	4

	1) Виконання комплексних вправ з лексичних, термінологічних і фразеологічних труднощів із різних галузей науки і техніки для перекладу. 2) Текст за темою «Штучний інтелект»	
16	Тест Залік	2
Разом	Практичні	32
	СРС	88
	Усього	120

Методи навчання:

МН1– комунікативний метод (здійснення інтерактивної діяльності , навчальна дискусія, пояснення);

МН2 – практичний метод (виконання практичних завдань, написання наукових робіт);

МН3 – граматико-перекладний метод (вивчення граматичних правил з метою здійснення усної та письмової перекладацької діяльності);

МН4 – аудіо-візуальний метод (зорова невербальна наочність, сприйняття мови на слух: ілюстрації, аудіо, відео).

МН5 – метод спостереження (цілеспрямоване сприйняття мовних та мовленнєвих явищ, їх імітація та практична реалізація);

МН6 – самостійна робота як метод навчання (самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з метою його практичного використання).

Форми та методи оцінювання:

Опитування, перевірка виконання вправ і завдань, написання самостійних робіт, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, поточне тестування, модульне тестування, залік.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та тестів, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання.

Здобувач освіти накопичує бали протягом семестру за виконання завдань, виступи на заняттях, участь у дискусіях, виступ на конференції, а також за виконання контрольних робіт.

Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу

теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, практичні навички не сформовані.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1. Оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється на основі трьох складових: аудиторної роботи, самостійної роботи, результатів тестування. Оцінювання відбувається за такою схемою: аудиторна робота (max 100 балів), самостійна робота (max 100 балів), тест (max 100 балів).

Максимальна кількість балів в цілому за дисципліною становить 100 балів. Студент отримує залік при накопиченні мінімального порогу в 60 балів.

Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче

ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середньозважена оцінка, що враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену.

3. Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться за формулою:

$$PK^{екз} = 0,6 \cdot K^{поточ} + 0,4 \cdot E,$$

де $PK^{екз}$ – підсумкова оцінка успішності з дисциплін, формою підсумкового контролю для яких є екзамен;

$K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю (за 100-бальною шкалою);

E – оцінка за результатами складання екзамену (за 100-бальною шкалою).

0,6 і 0,4 – коефіцієнти співвідношення балів за поточну успішність і складання екзамену.

4. Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

5. За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

5.1. Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

5.2. Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

6. Результат навчання оцінюється за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66	Задовільно		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється

використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми: навчальний посібник. Вінниця. 2018. 656 с.
2. Klymenko O.L., Chirvony O.S. Translation practice: Technical translation. Study guide for students of the educational and qualification level "bachelor" professional direction "Translation (English)". Zaporizhzhia. 2015. 71 p.
3. Olohan M. Scientific and Technical Translation: a coursebook. Routledge Translation and Interpreting Guides, 2016. 253 p.
4. Specialist languages in use and translation Edited by Lycuna Wille and Marta Pikor-Niedziałek. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego Rzeszów 2014. 178 s.

Додаткові джерела:

1. English Grammar Links for ESL Students – Available at: <http://www.g1.umbc.edu/~kpokoyl/grammarl.htm>
2. Online English Grammar. - Available at: <http://www.edunet.com/english/grammar/toc.html>
3. The Internet Grammar of English . Survey of English Usage , Department of English Language and Literature at University College , London. - Available at : <http://www.ucl.ac.uk> .

Розробник

силабусу навчальної дисципліни

Світлана ПОНІКАРОВСЬКА

Завідувач кафедри

Анастасія ПТУШКА